

2:a söndagen i fastan

Predikan 2026-03-01

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: Den kämpande tron

Epistel: 2 Kor. 6:1–10. Evangelium: Matt. 15:21–28

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för att du har lärt oss att bedja. Vi ber dig att du med din helige Ande lär oss att inte förtrösta på oss själva och våra egna gärningar utan att ständigt vända oss till ditt ord och löfte. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 3:e årg.: Mark. 9:14–32

14 När Jesus gick ner från berget och kom till lärjungarna, såg han att mycket folk var samlat omkring dem och att några skriftlärda diskuterade med dem. 15 Så snart allt folket fick se Jesus, blev de förundrade och skyndade fram och hälsade på honom. 16 Han frågade dem: "Vad är det ni diskuterar?" 17 En i folkskaran svarade honom: "Mästare, jag har kommit till dig med min son som har en stum ande. 18 Var den än får tag i honom slår den omkull honom, och han tuggar fradga och gnisslar tänder och blir stel. Jag bad dina lärjungar driva ut den, men de kunde inte." 19 Jesus svarade dem: "Detta släkte som inte vill tro! Hur länge ska jag vara hos er? Hur länge ska jag stå ut med er? Hämta honom till mig." 20 Och de kom med honom till Jesus.

Så snart anden fick se honom slet den och ryckte i pojken, och han föll till marken och vred sig och tuggade fradga. 21 Jesus frågade hans far: "Hur länge har det varit så med honom?" Fadern svarade: "Sedan han var barn. 22 Ofta har den kastat honom i elden och i vattnet för att ta livet av honom. Men om du kan, så förbarma dig över oss och hjälp oss!" 23 Jesus sade till honom: "Om du kan? Allt är möjligt för den som tror." 24 Genast ropade barnets far: "Jag tror. Hjälp min otro!" 25 Jesus såg att folk strömmade till, och han sade strängt till den orena anden: "Du stumma och döva ande, jag befäller dig: far ut ur honom och kom aldrig mer in i honom!" 26 Anden skrek och ryckte våldsamt i honom och för ut. Pojken var som livlös, och de flesta sade att han var död. 27 Men Jesus tog hans hand och reste upp honom, och han stod upp.

28 När Jesus hade kommit inomhus och lärjungarna var ensamma med honom, frågade de: "Varför kunde inte vi driva ut den?" 29 Han svarade: "Den sorten kan bara drivas ut med bön." 30 Sedan gick de vidare därifrån och vandrade genom Galileen. Jesus ville inte att någon skulle få veta det, 31 eftersom han höll på att undervisa sina lärjungar. Han sade till dem: "Människosonen ska utlämnas i människors händer, och de kommer att döda honom. Men tre dagar efter sin död ska han uppstå." 32 Men de förstod inte vad han menade och vågade inte fråga honom. Amen.

Denna söndag har gett oss ämnet "den kämpande tron". Episteltextern talar om Guds tjänares ståndaktighet i svårigheter och förföljelser. Paulus skriver: "Nej, i allt vill vi visa att vi är Guds tjänare: i stor uthållighet, i lidande, nöd och ångest, i misshandel, fångenskap och upplopp, i arbete, nattvak och svält..." (2 Kor. 6:4f). Evangeliet handlar om den kanaaneiska kvinnan vars dotter plågades svårt. När hon kom till Jesus fick hon ett hårt svar och hon kämpade i sin tro med Jesus själv. I denna trons kamp hörde Jesus till sist hennes bön och dottern blev frisk (Matt. 15:28). I en annan av texterna berättas om hur patriarken Jakob kämpade med Gud hela natten och till sist vann seger (1 Mos. 32:24–30). Och i vår text är det den sjuke pojken far som först får kämpa med lärjungarna och till sist med Jesus själv. I

alla dessa fall och många andra i Bibeln är det fråga om en trons kamp, där den troende till sist vinner seger. Vi ska därför i predikan behandla följande tre punkter.

1. Vad är trons kamp?
2. Lagen hjälper oss inte i trons kamp.
3. Genom evangelium vinner vi seger i trons kamp.

1. Vad är trons kamp?

Trons kamp förutsätter att tron redan finns hos den som kommer till Jesus. Den kanaaneiska kvinnan hade en hednisk bakgrund. Hon var syrofenicisk eller kanaaneisk och tillhörde alltså de folk som stod utanför Israel. Men hon kom till Jesus med orden: ”Herre, Davids Son, Förbarma dig över mig. Min dotter plågas svårt av en ond ande!” Det står att hon ropar dessa ord högt. Hon hade alltså hört om Kristus och trodde att han var Davids Son, Kristus. Så var hennes ord en kristen bön om hjälp. Hennes situation är mycket svår. Hennes dotter plågas förskräckligt av den onde anden. När därför Jesus är tyst och inte svarar blir det ännu svårare för henne. Lärjungarna vill också visa bort henne på grund av hennes ideliga ropande. Då ger Jesus henne ett avvisande svar. Han säger att han bara har ”kommit till de förlorade fåren av Israels hus”, inte till kanaaneerna. Men i sin bönekamp ger kvinnan inte upp. Hon ropar: ”Herre, hjälp mig!” Då svarar Jesus henne ännu hårdare med orden: ”Det är fel att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna”. Då tar kvinnan fasta på Jesu ord om hundarna och säger att ”också hundarna äter av smulorna från bordet”. Detta innebar att Guds ord till Israel också har spridit sig till ”hundarna”, d.v.s. till de omgivande, hedniska folken som hon själv tillhörde. Hon förstod att Guds löfte i Gamla testamentet också var ett löfte till hedningarna. Även om Jesus kallade henne för en hednisk hund, så hade hon rätt att äta av smulorna från Israels rika bord. Så hade hon i sin bönekamp vunnit seger genom Jesu egna ord. Han säger därför till henne: ”O kvinna! Din tro är stor. Ske dig såsom du vill.” Genom sin tro hade kvinnan vunnit seger i bönekampen.

2. Lagen hjälper oss inte i trons kamp.

Om vi tror att kvinnan blev bönhörd på grund av sin heroiska kamp är vi inne på en helt felaktig förklaring. Jesus säger inte att hon blev bönhörd på grund av att hon var så uthållig och ropade så intensivt. Jakob vann inte seger genom sin mänskliga styrka när han brottades med Guds ängel, med Gud själv. Nej, han fick ett slag på höften varigenom Gud visade honom att han var svag och oduglig i sig själv. Men Jakob hade liksom den kanaaneiska kvinnan tagit fasta på Guds eget löfte. Vi måste därför ha klart för oss att ”den kämpande tron” inte alls handlar om att vi genom någon böneteknik ska uppnå ett högre stadium där Gud hör våra böner på grund av att vi så uthålligt och med egen kraft kämpar i bönen.

Detta fel har varit vanligt i många väckelserörelser, där man betonat att man ska kämpa och bedja intensivt tills man känner att man ”har kommit igenom”. Vi ska visserligen vara uthålliga i bönen, men den får inte grunda sig på mänskliga känslor och upplevelser. Då har lagen kommit in på ett felaktigt sätt i bönen. Det är inte heller rätt att sätta upp s.k. ”trosmål” och sedan kämpa och kämpa tills målet är uppnått. Då förväxlar man bönhörelsen med den naturliga mänskliga ansträngningen som gäller när man kämpar för att uppnå rent världsliga mål. Om man vill någonting väldigt mycket och sedan arbetar outtröttligt på ett bra sätt för att uppnå målet lyckas det också många gånger. Detta hör till den naturliga lagens områden. Men så försöker man göra likadant inom det kristna området. Om man då lyckas uppnå målet är man övertygad om att det hela måste vara Guds verk. Men Gud vill hindra en sådan bön. Det är därför som han först säger nej till den

kanaaneiska kvinnan. Det är därför som mannen i predikotexten först inte fick någon hjälp alls av lärjungarna. De hade försökt och försökt bota pojken medan Jesus var uppe på förklaringsberget. Men det hade varit mänskliga, lagiska ansträngningar. Det hade inte varit en rätt bön i tro. Jesus ropar till dem och till oss alla: "Detta släkte som inte vill tro! Hur länge ska jag vara hos er? Hur länge ska jag stå ut med er?" När Jesus sedan kom till mannen sade denne: "Om du kan, så förbarma dig över oss och hjälp oss!" Jesus gav då ett svar som visar att mannen i sig själv inte förmådde någonting. Han sade: "Om du kan? Allt är möjligt för den som tror." Detta innebär att Jesus själv som är Guds Son kan allting, men att vår otro gör det omöjligt för oss. Så länge vi är under lagen i otro hör Gud inte våra böner. Alltså: Lagen hjälper oss inte i trons kamp. Detta gäller också för sanna kristna när de på grund av synden inte använder bönen på rätt sätt.

3. Genom evangelium vinner vi seger i trons kamp.

Trons kamp i våra texter handlar inte om särskilt heroiska bönemänniskor. Nej, det är texter som gäller alla kristna. Visserligen är patriarken Jakob, den kanaaneiska kvinnan och den besatte pojkens far goda exempel på hur Gud hör bön. Men det är ett stort misstag att tro att detta berodde på deras speciella egenskaper, på deras mänskliga uthållighet och deras skickliga böneteknik. Nej, deras exempel gäller den dagliga *trons* kamp för alla kristna. Alla som i sitt hjärta tror att Jesus Kristus är deras frälsare är i samma situation inför Jesus som personerna i dagens texter. Men vi ska noga ge akt på *varför* de blir bönhörda. Varför säger Jesus att kvinnans tro är stor? Varför framhålls patriarken som en fader i tron, som den som fick namnet Israel därför att han hade kämpat med Gud och vunnit seger? Och varför botar Jesus mannens besatte son trots att han säger: "Hjälp min otro"?

Svaret är att dessa personer lyssnade på evangelium och höll fast vid Jesu egna ord. De hade genom lagen blivit överbevisade om sin egen synd. Men i sin nöd vände de sig inte bort från Gud trots de i början mycket avvisande orden. Jakob släppte inte taget om Guds ängel och höll fast vid honom med orden: "Jag släpper dig inte förrän du har välsignat mig!" Häri ligger den egentliga bönekampen. Det innebär att vi i all vår nöd, i alla våra problem, i allt motstånd mot vår kristna församling och vår lära säger till Herren: "Jag släpper dig inte förrän du har välsignat mig." Hur vågar vi säga så till Gud? Jo, därigenom att han i evangelium har lovat oss syndernas förlåtelse och evigt liv för Jesu Kristi skull. Han har gett oss sitt heliga ord och befallt oss att hålla fast vid det i både liv och död. Han har döpt oss i den Treenige Gudens namn genom ett dop till pånyttfödelse och andligt liv. Han har gett oss avlösningens ord som försäkrar oss: Alla dina synder är dig förlåtna! Så skänker oss Jesus i nattvarden sin kropp och sitt blod med orden: "till syndernas förlåtelse".

Den vanlige kristne är alltså i precis samma situation som Jakob, den kanaaneiska kvinnan och mannen i vårt text. Vi har samma löfte som de om att Gud förlåter oss alla synder och lovar oss hjälp i all vår nöd och till sist den eviga saligheten. Vi ska därför i vår bön på ett enkelt sätt hålla fast vid dessa löften. När alla svårigheter möter oss ska vi knäppa våra händer och vända oss med hjärtats bön till Gud. Vi ska säga: "Käre Fader, du har lovat att hjälpa mig i nöden. Hjälp mig därför för din Sons skull. Du ser min nöd och mina problem. Jag kan inte själv vinna bönhörelse genom min egen kraft. Men du har lovat att höra alla mina böner för Kristi skull. Så ber jag dig att hjälpa mig i denna situation och ge mig vad jag ber om eller något som är bättre och nyttigare. Men eftersom du så säkert har lovat mig himmelen och den eviga saligheten så förtröstar jag på detta ditt löfte och anbefaller allt i dina händer. Ske allt enligt din vilja och ditt heliga ord. Amen." När en kristen ber så kommer Gud att ge oss seger i den andliga kampen. Han kan inte svika sitt eget löfte. Men han vill lära oss tålmod och uthållighet genom att mana oss med den helige Ande att inte

ge upp och i otro vända oss bort från honom. Så vill Gud genom den dagliga kristna erfarenheten lära oss att helt lita på Kristus och hans löften.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.